

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 lipca 2026 r. na posiedzeniu w sprawie **A.K.** skazanego za czyn z art. 148 § 1 k.k. i in. kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt II AKa 77/13, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt XVI K 235/11 na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt XVI K 235/11 A.K. został uznany za winnego popełnienia przestępstw z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. (punkt 1 wyroku) oraz z art. 263 § 2 k.k. (punkt 2 wyroku). Za czyny te wymierzono oskarżonemu odpowiednio: karę dożywotniego pozbawienia wolności oraz karę dwóch lat pozbawienia wolności, na podstawie których orzeczono karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności. W wyroku tym orzeczono również wobec oskarżonego środki karny w postaci pozbawienia praw publicznych na okres 10 lat oraz - tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę - na rzecz A.K. kwotę 125 000 zł, Ł.K. kwotę 125 000 zł oraz Ł.O. kwotę 40 000 zł.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia dotyczące zaliczenia na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okresu tymczasowego aresztowania oraz kosztów procesu.

Po rozpoznaniu apelacji, wywiedzionej od tego orzeczenia przez obrońcę, Sąd Apelacyjny w Poznaniu, wyrokiem z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt II AKa 77/13, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- zmienił opis czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 1 tego orzeczenia;
- zmienił opis czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 2 tego orzeczenia i obniżył wymierzoną za ten czyn karę do roku pozbawienia wolności;
- uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności i orzekł wobec oskarżonego na podstawie wymierzonych mu ostatecznie kar jednostkowych karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, a nadto orzekł o kosztach procesu.

Pismem z dnia 22 maja 2025 r., skazany złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt II AKa 77/13 w związku z popełnieniem przestępstwa przez zorganizowaną grupę przestępczą w wymiarze sprawiedliwości i bezprawne skazanie go w celu bezprawnego pozbawienia go majątku oraz czerpania korzyści i pozbawienia go emerytury.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność, uzasadniająca odmowę przyjęcia tego wniosku bez wzywania do usunięcia braków formalnych (art. 545 § 3 k.p.k.).

Na wstępie przypomnieć wypada, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie (art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k.).

W art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania przez pryzmat jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Powyższy przepis wskazuje, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, adwokata,

radcy prawnego albo radcy Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Katalog przyczyn, których zaistnienie może skutkować uznaniem wniosku za oczywiście bezzasadny ma zatem - na co wyraźnie wskazuje użyty na gruncie art. 545 § 3 k.p.k. zwrot „w szczególności” - charakter otwarty. Oczywiście bezzasadność wniosku może wynikać m.in. z faktu, że oparto go na podstawach, które nie są przewidziane w ustawie albo być konsekwencją niewskazania we wniosku jakichkolwiek podstaw wznowieniowych. Na równi z ostatnio przywołanym przykładem, należy również traktować sytuację, w której odwołanie się do określonej podstawy wznowieniowej ogranicza się jedynie do formalnego jej przywołania, bez wskazywania, jakie konkretnie okoliczności przemawiają za wznowieniem postępowania, czy też do przytoczenia okoliczności, które w oczywisty sposób nie mieszczą się we wskazywanej podstawie.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy - w związku z faktem, że wnioskodawca powołał się na popełnienie przestępstwa przez zorganizowaną grupę przestępczą - należy zauważyć, że zgodnie z przepisem art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 541 k.p.k., aby wniosek o wznowienie postępowania oparty na podstawie *propter falsa* („w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia”) mógł okazać się zasadny, wnioskodawca musiałby wykazać nie tylko to, że w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa i istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.), ale nadto potwierdzić fakt popełnienia przestępstwa prawomocnym wyrokiem skazującym (art. 541 k.p.k.) lub orzeczeniem wskazującym, że rozstrzygnięcie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22 k.p.k. Przepis art. 541 § 2 k.p.k. wyraźnie stanowi bowiem, że wniosek o wznowienie postępowania oparty na podstawie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające

niemożność wydania wyroku skazującego. W przedmiotowej sprawie skarżący nie wykazał, by tego rodzaju orzeczenie kiedykolwiek zapadło.

Przywołana przez niego argumentacja nie pozwala również na uznanie, by po popełnieniu przestępstwa ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze, czy też skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary.

Co więcej, okoliczności przywołane przez wnioskodawcę w piśmie z dnia 22 maja 2025 r. były eksponowane we wcześniejszych, inicjowanych przez skazanego postępowaniach wznowieniowych (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt I KZ 39/24). Powyższe uzasadnia tezę, że odmowa przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z powodu oczywistej bezzasadności jest w tym przypadku uzasadniona także zaktualizowaniem się w przedmiotowej sprawie przesłanki swoistej *rei iudicatae*, wyartykułowanej wprost w treści przywołanego wyżej art. 545 § 3 k.p.k.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł]